

Rapport ‘Working on the Right Shoes’ in het kort

Het rapport ‘Working on the Right Shoes’ van “Stop Kinderarbeid - School, de beste werkplaats” (SKA) - geeft een overzicht van de vooruitgang die is geboekt in de aanpak van kinderarbeid en andere arbeidsrechten in de leren schoenenindustrie. Het rapport vertelt wat er in de sector is gebeurd en wat 28 schoenenbedrijven hebben gedaan en verbeterd sinds de lancering van de campagne ‘We want child friendly shoes!’ in juni 2012.

Ruim de helft bedrijven toont verbeteringen

SKA heeft opnieuw - net als in 2012 - 28 bedrijven benaderd met de vraag naar informatie over hun beleid en praktijk met betrekking tot de aanpak van kinderarbeid en schendingen van arbeidsrechten in hun volledige productieketen. 22 bedrijven hebben gereageerd, waarvan 18 voldoende concrete informatie hebben verstrekt om te concluderen dat zij in het afgelopen jaar stappen hebben gezet om hun beleid, uitvoering en transparantieniveau (verder) te verbeteren.

Van de 28 bedrijven hebben 17 bedrijven een totaalscore ‘goed’ gekregen; vorig jaar waren dat er slechts tien. Nike, PUMA en Timberland kregen de ‘goed’ vanwege hun al bestaande beleid en aanpak. Zes bedrijven hadden vorig jaar al een goed maar hebben verdere verbetering laten zien: adidas, Deichmann (Van Haren), Dr. Martens, ECCO, Macintosh (Dolcis, Invito, Manfield, Scapino) en Veja.

De schoenenbedrijven Bata, bugatti shoes, Camper, Clarks, Euro Shoe (Bristol), Geox en Van Bommel hebben belangrijke stappen genomen en gingen van een redelijke naar een goede beoordeling. Grootste stijger ten opzichte van vorig jaar is Premium INC (Cruyff Sports) die toen nog een slechte beoordeling had. Het bedrijf kreeg de score ‘goed’ vanwege de ondernomen stappen, concrete ambities en aansluiting bij de FairWear Foundation.

De 6 bedrijven die ‘redelijk’ scores zijn: De Bijenkorf, Fred de la Bretoniere, Sacha Shoes en Van Lier, vanwege verbeteringen, hoewel nog in geringe mate. Birkenstock en UGG (Deckers) reageerden niet maar kregen een score redelijk op basis van de informatie op hun website.

De 18 bedrijven die verbeteringen hebben getoond hebben, in meer of mindere mate, maatregelen genomen om: risico’s binnen hun productieketen te onderzoeken, hun gedrags- en leveranciercode te verbeteren, controlesystemen op te zetten of te verbeteren voor onderaannemers en leveranciers van materialen, een begin te maken met controles door derden, zich aan te sluiten bij een multi-stakeholder initiatief en/of hun transparantie voor consumenten te verbeteren. Deze stappen lijken – tenminste voor een groot deel – het gevolg van de campagne ‘We want child friendly shoes!’. Hoewel een groot deel van de genoemde bedrijven nog een lange weg te gaan hebben is SKA positief over de voortgang die zij hebben getoond en de beloftes die ze hebben gedaan voor verdere verbetering in het komende jaar.

Vijf bedrijven scoren slecht en zes reageren niet

Van de 22 bedrijven die informatie hebben verstrekt, hebben twee bedrijven van SKA 'slecht' als totaalscore gekregen: Lotto Sports en Schoenenreus. Lotto Sports bood ons onvoldoende gegevens om hun beleid en uitvoering te kunnen beoordelen. Schoenenreus heeft weinig of geen vooruitgang geboekt in het afgelopen jaar, hoewel ze ons lieten weten dat zij zich bewust zijn van het belang van de aanpak van kinderarbeid en hebben beloofd hun beleid en de informatie met betrekking tot MVO op hun website te verbeteren.

De niet-reagerende bedrijven, ondanks ons herhaald verzoek, zijn: Birkenstock, Gabor, Marks & Spencer, Nike, UGG (Deckers) en Wolky. Drie van hen kregen een slechte totaalscore: Gabor, Marks & Spencer en Wolky. Er is onvoldoende informatie beschikbaar van Gabor en Wolky om te weten welke maatregelen zij nemen om te zorgen voor fatsoenlijke arbeidsomstandigheden en een effectieve preventie van kinderarbeid. Marks & Spencer werd een jaar geleden genoemd in verband met mogelijke connecties met kinderarbeid in India. Zij antwoordden dat eigen vervolgonderzoek geen kinderarbeid aan het licht bracht. Maar aangezien Marks & Spencer schoenen produceert in India, onder meer via onderaannemers, is het teleurstellend dat het bedrijf in het geheel niet meewerkt, en geen belangstelling heeft getoond voor bijeenkomsten in India afgelopen april over kinderarbeid in de schoenensector.

Koplopers

Onder de 22 reagerende bedrijven zijn er vier echte koplopers: adidas, ECCO, Puma en Timberland. Met name adidas en ECCO hebben gedetailleerde en praktische informatie verstrekt voor dit rapport. Van de detailhandel worden Deichmann (Van Haren) en Macintosh (Dolcis, Invito, Manfield, Scapino) beschouwd als de meest vooroplopende bedrijven. Hun inspanningen voor meer duurzaamheid en openheid zijn zeker een stimulerend voorbeeld voor andere bedrijven.

Meer informatie

'We want child friendly shoes!'

Ongeveer 3 jaar nu heeft Stop Kinderarbeid gewerkt aan de voorbereiding en uitvoering van de campagne over kinderarbeid en arbeidsrechten in de schoenenindustrie. Op 12 juni 2012 publiceerde Stop Kinderarbeid het SOMO-rapport 'Waar de schoen wringt - Kinderarbeid in de productie van lederen schoenen'. Dit was de start van de campagne 'We want child friendly shoes!'. In 2012 nam SKA contact op met 28 schoenenbedrijven en vroeg hen om informatie over hun beleid en inspanningen bij de aanpak en preventie van kinderarbeid in hun volledige productieketen. Dit leidde in december 2012 tot een rapport met een overzicht en beoordeling van het beleid en praktijk van deze bedrijven. 26 van de 28 bedrijven verstrekten destijds informatie voor het rapport, dat ook een scorekaart bevat en de beoordeling door SKA van het beleid en praktijk van de bedrijven betreffende kinderarbeid, arbeidsrechten en MVO.

Het doel van Stop Kinderarbeid en de campagne 'We want child friendly shoes!' is om schoenenbedrijven te stimuleren om betere arbeidsomstandigheden in hun volledige productieketen te realiseren, met specifieke aandacht voor kinderarbeid. SKA verwacht een proactieve benadering van bedrijven met name om meer inzicht in de risico's met betrekking tot mensenrechten in hun volledige productieketen te krijgen en problemen op een effectieve en verantwoorde manier aanpakken. In oktober 2012 werden aanbevelingen aan bedrijven gegeven over hoe dit te doen en wat SKA verwacht van schoenenbedrijven die (een deel van) hun productie in risicolanden hebben.

Risico kinderarbeid in de schoenensector

Verschillende bronnen, waaronder een overzicht van het Amerikaanse Ministerie van Arbeid, tonen duidelijk het risico aan van kinderarbeid bij de productie van leer en schoeisel. Sinds de publicatie van het SOMO-rapport in juni 2012 zijn enkele interessante onderzoeken gedaan. Human Rights Watch heeft onderzoek gedaan naar leerlooierijen in Bangladesh waaruit kinderarbeid bleek. Een nieuwe documentaire (première: 13-12-2013) toont de aanwezigheid van kinderarbeid in de Turkse schoenenproductie. In een literatuuronderzoek van Ernst & Young voor MVO Nederland naar duurzaamheid in de leerproductieteketen worden een aantal problemen rond arbeidsrechten besproken, waaronder kinderarbeid.

Thuiswerk en gesprekken met bedrijven

In het afgelopen jaar is het verband tussen kinderarbeid en thuiswerkers sterk naar voren gekomen. Campagnes van andere organisaties wezen al op het hogere risico op kinderarbeid wanneer uitbesteding plaatsvindt aan thuiswerkers. Een les uit deze ervaringen is dat door simpelweg uitbesteding aan thuiswerkers te verbieden als maatregel ter voorkoming van kinderarbeid, er een grote kans is dat dit een negatieve invloed heeft op het gezin, inclusief de kinderen. In plaats daarvan zou het beter zijn om kinderarbeid te bestrijden in combinatie met de aanpak van lage lonen, juridische bescherming en het organiseren van thuiswerkers in vakbonden.

De campagne 'We want child friendly shoes!' leidde in 2013 tot diverse initiatieven en ontwikkelingen. In januari organiseerde het Ministerie van Buitenlandse Zaken een bijeenkomst met enkele Nederlandse schoenenbedrijven en Stop Kinderarbeid. De doelstellingen van de campagne, de zorgen en uitdagingen van de schoenenbedrijven, alsmede aanbevelingen voor de toekomst werden besproken. In de loop van 2013 had SKA ook zelf direct contact met een deel van de bedrijven.

Bijeenkomsten in India

In april 2013 vonden twee stakeholder-bijeenkomsten plaats in de steden Agra en Chennai in India. Deze werden georganiseerd door het Business Social Compliance Initiative (BSCI) en bijgewoond door voornamelijk internationale merken en hun toeleveranciers, evenals enkele NGO's en andere stakeholders. Daar werd het probleem van thuiswerken en kinderarbeid in de Indiase schoen- en leerindustrie besproken. De bedrijven Deichmann, bugatti shoes (AstorMueller), Bata, Clarks en adidas namen deel aan de bijeenkomsten. Als vervolg hierop is BSCI begonnen met het opstellen van een plan voor aanvullend onderzoek om 'verantwoord ondernemen te integreren in de leer- en schoenenindustrie in India met speciale aandacht voor de uitbanning van kinderarbeid'.

Scorekaart stimuleert bedrijven

Medio 2013 werd alle 28 schoenenbedrijven verzocht om SKA informatie te verstrekken over de genomen maatregelen en verbeteringen in het afgelopen jaar met betrekking tot hun beleid en uitvoering als input voor dit huidige rapport. De resultaten, hierboven gegeven, zijn samengevat op een scorekaart. De scorekaart werd gebaseerd op de beoordeling van de door de bedrijven verstrekte informatie en kent de scores 'goed', 'redelijk' en 'slecht of onbekend' toe aan in totaal 15 criteria. Deze scorekaart werd ontwikkeld in 2012 en verbeterd en uitgebreid in 2013 als een middel om meer inzicht te krijgen in beleid en praktijk van de bedrijven. Alle bedrijven hebben de kans gekregen om te reageren op de scores en beoordeling voor publicatie van dit rapport. De scorekaart en de aanvullende criteria bleken belangrijk voor het verhogen van het bewustzijn over en het benadrukken van de urgentie van het belang van een goed beleid en procedures. Het stimuleerde de meeste bedrijven om (versneld) aan verbeteringen te werken om een hogere score te behalen.

Voor meer informatie check de [website](#)

[Volledig rapport 'Working on the Right Shoes'](#) (pdf)

[Scorekaart 'Working on the Right Shoes'](#) (pdf)

www.stopchildlabour.eu